

Komplexní vedení porostů obilnin

Eduard POKORNÝ, Mendlova univerzita Brno
Olga DENEŠOVÁ, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o.

Současný stav poznatků v základních vědách, jako jsou fyziologie rostlin, klimatologie, pedologie, geologie a fytopatologie, dovolují jejich využití v agrotechnice a celé agronomii. Cíleným monitoringem stavu porostů obilnin lze, do značné míry, řídit růst i vývoj tak, aby bylo dosaženo co nejlepších výnosů při minimálních nákladech.

Navržené sledování v průběhu celé vegetace umožní sladění půdních podmínek s potřebami rostlin a pokud se vyskytnou disproporce, bude navržena **korekce výživného stavu porostu**, za stálé kontroly jeho zdravotního stavu, prognózy výskytu chorob a škůdců a jejich eliminace.

Sledování začíná před ukončením vegetačního klidu odběrem půdních vzorků na stanovení **obsahu minerálního dusíku v ornici a podorničí**. Znalost množství amonného a nitrátového dusíku v obou horizontech má trojí význam:

- víme, kolik dusíku budou mít rostliny k dispozici po nástupu vegetace,
- víme, kolik dusíku bude k dispozici v době, kdy kořeny budou dusík odebírat z podorničí (přibližně v době sloupkování),
- v případě potřeby dohnojení dusíkem se podle výsledků rozhodneme, jaká forma dusíku má být aplikována (amonná nebo nitrátová).

Půdní vzorky jsou rovněž podrobeny analýze na stanovení **potenciálních biologických vlastností** (determinují amonizační a nitrifikační mohutnost, tj. schopnost mikroflóry přeměňovat dusík, určují schopnost uvolňovat dusík z močoviny a jiných vazeb, poskytují informaci o množství lehce rozložitelných organických látek atd.)

Stav porostu na počátku vegetace do značné míry rozhoduje o **úspěšnosti „ročníku“**. Proto je vhodné také posoudit

fyzikální vlastnosti půdy, které jsou rok od roku jiné – rozhodl o nich průběh zimy. Podle výsledků bude **upřesněna výživa a posouzen vztah k vodnímu režimu**.

Na počátku vegetace je také nutno odebírat vzorky rostlin na **anorganický rozbor** (stanovení obsahu základních živin (N, P, K, Ca, Mg) a v případě nedostatku, nebo nevyváženého poměru mezi nimi, navrhnout dohnojení).

Podobné sledování a vyhodnocení proběhne v průběhu vegetace ještě dvakrát (v období sloupkování a na začátku metání). V těchto odběrech se sledování rozšíří ještě o **stanovení mikroprvků**. To je nutné zejména tam, kde je v geologickém substrátu jejich nedostatek, nebo tam, kde se pravidelně nehnojí statkovými ani organickými hnojivy (průmyslová hnojiva jsou prakticky čisté soli a při vysokých sklizních přirozené uvolňování z horniny nestačí).

Při každé návštěvě pozemku je pracovník odpovědný za řešení problematiky výživy rostlin doprovázen fytopatologem, který určí stav porostu z hlediska **napadení chorobami a výskytu škůdců** a navrhne nápravná opatření.

O všech krocích je informován zadavatel (pěstitel) **formou protokolů**. V nich je popsán stav porostů a navrženo doporučení. To je popsáno textově tak, aby mohlo být **bezprostředně přikročeno ke korekci**.

Ve sklizňovém roce 2010 bude v okrese Kroměříž sledování uskutečněno na sedmi stanovištích znázorněných v přiložené mapce. Výběr míst byl proveden s ohledem na půdní a klimatické podmínky tak, aby byla pokryta rozmanitost zájmové plochy a nalezené **výsledky byly pěstitelem využitelné i na plochách s podobnou charakteristikou**.

Kontakt: Ing. Olga Denešová, denesova.olga@vukrom.cz

Půdní mapa
s vyznačením stanovišť
„Komplexního vedení
porostů obilnin“